

UZNÁVANIE ODBORNEJ KVALIFIKÁCIE

Základné informácie pre žiadateľov o uznanie odbornej kvalifikácie

---

Od 01. 01. 2016 sú požiadavky a postup pri uznávaní odbornej kvalifikácie v Slovenskej republike ustanovené novým zákonom **č. 422/2015 Z. z.** o uznávaní dokladov o vzdelaní a uznávaní odborných kvalifikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“), ktorý súčasne zrušil doterajší zákon č. 293/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Príslušným orgánom podľa § 15 ods. 1 zákona na uznávanie odbornej kvalifikácie potrebnej na vykonávanie regulovaného povolania v baníctve je podľa § 47b ods. 1 zákona SNR č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnínach a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov Hlavný banský úrad (ďalej len „HBÚ“). HBÚ podľa tohto ustanovenia, cit. *„vydáva rozhodnutie o uznávaní odbornej spôsobilosti a iných dokladov a osvedčení vydaných ich držiteľom v štáte, ktorý je zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore na vykonávanie funkcií a po-volaní, pre ktoré tento zákon, banský zákon alebo všeobecne záväzné právne predpisy vydané na ich vykonanie požadujú odbornú spôsobilosť alebo iné doklady a osvedčenia.“*. Hlavný banský úrad vydáva rozhodnutie o uznávaní dokladov o odbornej spôsobilosti aj podľa § 69 ods. 4 písm. j) zákona č. 58/2014 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Konanie o uznanie odbornej kvalifikácie sa začína odo dňa doručenia žiadosti na HBÚ.

Žiadosť podľa § 31 č. 422/2015 Z. z. zákona obsahuje:

- a) meno a priezvisko žiadateľa,
- b) adresu trvalého pobytu alebo obdobného pobytu žiadateľa,
- c) názov regulovaného povolania, na výkon ktorého žiadateľ žiada o uznanie odbornej kvalifikácie,
- d) podpis žiadateľa.

Prílohou žiadosti, okrem osvedčenej fotokópie dokladu o odbornej kvalifikácii, sú ešte aj:

- a) kópia dokladu totožnosti,
- b) osvedčená kópia rozhodnutia o uznaní dokladu o vzdelaní na výkon príslušného povolania v Slovenskej republike,
- c) osvedčenie o charaktere a dĺžke praxe vydané príslušným orgánom členského štátu alebo tretieho štátu, ak sa vyžaduje,
- d) doklad o zaplatení správneho poplatku,
- e) doklady preukazujúce splnenie ďalších podmienok, ktoré sa podľa právnych predpisov upravujúcich výkon príslušného regulovaného povolania v Slovenskej republike vyžadujú,
- f) potvrdenie o vykonaní doplňujúcej skúšky podľa § 18 ods. 3, ak sa vyžaduje.

K jednotlivým prílohám je potrebné uviesť nasledujúce vysvetlenie:

ad b)

Ak sa požaduje na získanie odbornej kvalifikácii v Slovenskej republike určité vzdelanie, je potrebné k žiadosti priložiť osvedčenú kópiu rozhodnutia o uznaní dokladu o vzdelaní, ktoré sa požaduje. Zákon č. 422/2015 Z. z. zavádza dvojstupňový model uznávania dokladov. V prvom kroku sa uznávajú doklady o vzdelaní a následne príslušný orgán uzná odbornú kvalifikáciu. Príslušným orgánom na uznanie dokladu o vzdelaní je Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. Bez tohto dokladu nie je možné odbornú kvalifikáciu uznať.

Výnimku predstavujú doklady o vzdelaní, ktoré boli vydané uznanou vzdelávacou inštitúciou v Českej republike, ktorá bola súčasťou ČSSR alebo ČSFR (t.j. pred 01. 01. 1993), pretože takéto doklady sa podľa § 58 ods. 7 zákona č. 422/2015 Z. z. považujú za doklady vydané v Slovenskej republike a preto nepodliehajú uznaniu. V tomto prípade je však potrebné k žiadosti priložiť osvedčený doklad o vzdelaní, aby HBÚ mohol posúdiť splnenie tejto podmienky.

Doklady nadobudnuté na území Českej republiky po 01. 01. 1993 sú považované za zahraničné doklady, ktoré podliehajú uznaniu. Zmluva medzi ČR a SR, ktorá vstúpila do platnosti 28. 03. 2015, ktorá upravuje vzájomné uznávanie dokladov sa vzťahuje len na uznávanie dokladov na akademické účely (pokračovanie v štúdiu) a na zápis titulov do občianskeho preukazu. Na uznávanie dokladov o vzdelaní pre účely regulovaných povolání sa táto zmluva nevzťahuje a preto sa musí v tomto prípade vždy absolvovať proces uznania dokladu o vzdelaní.

ad c)

V procese uznávania odbornej kvalifikácie sa posudzuje splnenie všetkých podmienok na získanie odbornej kvalifikácie, ktoré sú požadované v Slovenskej republike. Po preukázaní dosiahnutého vzdelania (viď. komentár k písm. d)) je preukázanie dostatočnej odbornej praxe druhou dôležitou podmienkou, pretože preukázanie dostatočnej odbornej praxe je podmienkou pre získanie odbornej kvalifikácie v podstate pri všetkých regulovaných povolaniach v baníctve.

Pokiaľ ide o posúdenie dĺžky praxe, musí byť minimálne taká, akú požadujú predpisy v Slovenskej republike. A to aj v prípade, že odborná kvalifikácia je v danom členskom štáte tiež viazaná na odbornú prax, ktorá už bola preukazovaná pri získaní odbornej kvalifikácie v štáte, v ktorom bol doklad vydaný.

Zákon bližšie neustanovuje podobu, resp. formu, akú má mať toto osvedčenie a ani príslušný orgán členského štátu alebo tretieho štátu, a to najmä z dôvodu, že v každej krajine môže byť iný kompetentný orgán vydávajúci takéto osvedčenie. Vychádzajúc napr. z požiadavky na preukázanie odbornej praxe podľa § 2 ods. 2 vyhlášky MH SR č. 208/1993 Z. z., táto prax sa preukazuje potvrdením o praxi vystaveným organizáciou, v ktorej sa prax vykonala.

V prípade, že žiadateľ vykonával odbornú prax v Českej republike, orgánom, ktorý vydáva osvedčenie o odbornej praxi je Český banský úrad. Ten podľa § 5a ods. 2 zákona č. 61/1988 Sb. o hornické činnosti, výbušnínach a o štátní báňské správě cit.: „Český báňský úrad vydává pro občany České republiky nebo občany jiného členského státu Evropské unie, kteří vykonávali hornickou činnost nebo činnost prováděnou hornickým způsobem v České republice, osvědčení o odborné kvalifikaci a výkonu předmětné činnosti. Osvědčení o odborné kvalifikaci a výkonu předmětné činnosti se vydává v českém jazyce na základě žádosti fyzické osoby doložené údaji o délce a zaměření této činnosti.“

ad d)

Žiadateľ musí preukázať zaplatenie správneho poplatku. Správny poplatok sa platí podľa toho, na aké účely sa kvalifikácia uznáva.

Ak ide o uznanie odbornej kvalifikácie **na účely prevádzkovania živnosti v Slovenskej republike**, správny poplatok sa platí podľa **položky 148 písm. k)** sadzobníka správnych poplatkov k zákonu č. 145/1995 Z. z., t. j. za vydanie rozhodnutia o uznaní odbornej kvalifikácie občana členského štátu Európskej únie alebo štátu, ktorý je zmluvnou stranou dohody o Európskom hospodárskom priestore, a Švajčiarskej konfederácie na účely prevádzkovania živnosti v Slovenskej republike. Podľa tejto položky je správny poplatok za vydanie rozhodnutia o uznaní odbornej kvalifikácie v sume **100 eur**.

Ak ide o uznanie odbornej kvalifikácie **na účel výkonu regulovaného povolania v Slovenskej republike**, správny poplatok sa platí podľa **položky 2 písm. h)** sadzobníka správnych poplatkov k zákonu č. 145/1995 Z. z., t. j. za uznanie odbornej kvalifikácie na účel výkonu regulovaného povolania v Slovenskej republike. Podľa tejto položky je správny poplatok za uznanie odbornej kvalifikácie v sume **50 eur**.

HBÚ upozorňuje, že konanie o uznanie dokladu o vzdelaní je samostatným konaním a preto aj správny poplatok za vydanie rozhodnutia o uznaní dokladu o vzdelaní sa platí samostatne.

HBÚ upozorňuje, že od 01. 01. 2016 sa zmenil aj systém platenia správnych poplatkov, na čo HBÚ upozorňuje na inom mieste svojej internetovej stránky.

ad e)

Ak sa pre získanie odbornej kvalifikácie v Slovenskej republike požaduje splnenie ďalších podmienok, teda okrem vzdelania a praxe, žiadateľ musí doložiť splnenie aj týchto ďalších podmienok, ktoré sú v Slovenskej republike požadované pre konkrétnu odbornú kvalifikáciu. Ide napr. o bezúhonnosť, zdravotnú spôsobilosť, spôsobilosť pre prácu vo výškach, fyzickú spôsobilosť, absolvovanie ďalšieho vzdelávania (napr. odborná príprava, školenia, kurzy) a pod.

ad f)

V prípade, že by žiadateľ nespĺňal požiadavky na dosiahnuté vzdelanie alebo dostatočnú odbornú prax, HBÚ je oprávnený nariadiť tzv. kompenzačné opatrenia podľa § 25 zákona č. 422/2015 Z. z.

Ďalšie požiadavky, podmienky, konanie, resp. vysvetlenia

Podľa § 31 ods. 3 zákona č. 422/2015 Z. z je potrebné predložiť osvedčený preklad všetkých príloh žiadosti do štátneho jazyka, t.j. **do slovenčiny**. Výnimkou sú doklady v češtine, ktoré nie je potrebné prekladať osvedčeným prekladom do slovenčiny. Podľa § 3 ods. 4 zákona č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku v znení neskorších predpisov, cit.: „*Orgány a právnické osoby podľa odseku 1 sú povinné prijať listinu v jazyku spĺňajúcom požiadavku základnej zrozumiteľnosti z hľadiska štátneho jazyka, ak ide o listinu vydanú alebo overenú príslušnými orgánmi Českej republiky*.“

Postup v konaní o uznanie kvalifikácie:

1. HBÚ **posúdi** žiadosť **do 10 dní** od jej doručenia.
2. Ak žiadosť nemá predpísané náležitosti a prílohy (uvedené vyššie), HBÚ konanie rozhodnutím preruší a vyzve žiadateľa, aby svoju žiadosť doplnil o chýbajúce

náležitosti. Zároveň mu určí lehotu **30 dní na doplnenie** žiadosti od doručenia výzvy. Je potrebné si uvedomiť, že lehota 30 dní je lehotou zákonnou a preto ju nie je HBÚ oprávnený predlžovať.

3. HBÚ rozhodne o žiadosti do jedného mesiaca od doručenia **úplnej žiadosti** a to tak, že:
  - a) odbornú kvalifikáciu rozhodnutím uzná (ak sú splnené všetky požiadavky a podmienky), alebo
  - b) žiadosť rozhodnutím zamietne (ak nie sú splnené požiadavky a podmienky na uznanie odbornej kvalifikácie).

Zo zákona ďalej vyplývajú tieto skutočnosti:

1. Uznáva sa odborná kvalifikácia fyzických osôb. Nie je možné uznávať doklady o odbornej spôsobilosti fyzických osôb – podnikateľov a právnických osôb (spra-vidla oprávnenie na činnosť),
2. Uznať možno len takú odbornú kvalifikáciu, ktorá sa požaduje na výkon povolania aj v Slovenskej republike.
3. HBÚ môže uznať len takú kvalifikáciu, ktorá je potrebná na činnosti, ktoré podliehajú hlavnému dozoru banských úradov a ktoré sú uvedené banských predpisoch.